
Accommodatiespasme

Aanvullende informatie website

Uitgave van de Nederlandse Vereniging van Orthoptisten
15 mei 2020

www.orthoptie.nl

Inleiding

Wanneer sprake is van een toestand, waarin de oogspieren die zorgen voor het scherpstellen nabij voortdurend samentrekken, noemt men dat een accommodatiespasme. Deze spieren kunnen zich dan bij kijken op afstand niet ontspannen. In de meeste gevallen zijn beide ogen aangedaan. Het verschijnsel komt het meest voor bij jongvolwassenen, vooral bij vrouwen.

Normale accommodatie

Om zowel dichtbij als veraf scherp te kunnen zien past het oog zich aan door de vorm van de lens te veranderen. Dit proces heet accommoderen.

De accommodatie wordt mogelijk gemaakt door het samentrekken van de inwendige accommodatiespieren (musculi ciliares) rond de lens. Wanneer men een voorwerp op afstand scherp wil zien, ontspannen deze spieren zich weer.

Het voorwerp is dichtbij:

- de accommodatiespieren zijn samengetrokken
- de lensvezeltjes kunnen ontspannen
- de lens is sterk gekromd.

Het voorwerp is veraf:

- de accommodatiespieren zijn ontspannen
- de lensvezeltjes zijn aangespannen
- de lens is afgevlakt.

Oorzaken

Bij een accommodatiespasme zijn de accommodatiespieren constant samengetrokken. Mogelijke onderliggende oorzaken kunnen zijn:

- niet- of ondergecorrigeerde verziendheid (plussterkte)
- overgecorrigeerde bijziendheid (minsterkte)
- divergent scheelzien (oog wijkt naar buiten), waarbij geprobeerd wordt de ogen recht te houden door middel van accommodatie
- medicijnen
- oogontstekingen
- morfine
- alcohol /drugs
- psychologische problemen.

Klachten

Doordat de accommodatiespieren constant aangespannen zijn, ontstaat pseudobijziendheid (minsterkte). Dit is bijziendheid die niet werkelijk aanwezig is. De patiënt heeft klachten over onscherp zien in de verte.

Overige klachten die kunnen voorkomen als gevolg van een accommodatiespasme zijn:

- hoofdpijn en oogpijn
- dubbelzien op afstand
- macropsie (dingen groter zien dan ze werkelijk zijn)
- duizeligheid en misselijkheid.

Diagnose

Omdat een accommodatiespasme leidt tot pseudobijziendheid is nauwkeurig onderzoek van de werkelijke refractieafwijking (brilsterkte) van belang. Bij pseudobijziendheid wordt door de patiënt een hogere bijziendheid (minsterkte) aangegeven dan door de onderzoeker objectief gemeten wordt. Het is daarom altijd noodzakelijk om bij het orthoptisch onderzoek door middel van oogdruppels de lens te doen ontspannen, waardoor de werkelijke sterkte kan worden bepaald. Op deze manier kan een accommodatiespasme gediagnosticeerd worden. Vaak hebben personen met een accommodatiespasme een te sterke negatieve (min-)brilsterkte.

Behandeling

Het is belangrijk om in eerste instantie de brilsterkte aan te passen, indien deze (bij bijziendheid) te sterk is. In geval van ongecorrigeerde of te laag gecorrigeerde verziendheid (+-sterkte), zal meestal een bril voorgeschreven worden. De brilsterkte dient de gehele dag gedragen te worden.

Het alleen voorschrijven of aanpassen van de bril is in veel gevallen helaas niet voldoende. Om ervoor te zorgen dat de accommodatiespieren weer leren te ontspannen kunnen oogdruppels worden voorgeschreven. Deze oogdruppels zorgen ervoor dat de accommodatiespieren tijdelijk worden stilgelegd, zodat de klachten verminderen of verdwijnen. Door gebruik van de druppels zal het zicht nabij tijdelijk wazig worden en ontstaan wijde pupillen, wat lichtschuwheid kan veroorzaken. Dit verdwijnt weer als de druppels niet meer worden gebruikt. De orthoptist zal u uitleggen hoe vaak en hoe lang deze oogdruppels gebruikt moeten worden.

Het is van belang dat, indien mogelijk, ook de onderliggende (psychologische) oorzaak wordt behandeld. Zo nodig zal de orthoptist u verwijzen naar de huisarts.

Prognose

De prognose hangt natuurlijk voor een deel af van de oorzaak van het accommodatiespasme. Vaak merken patiënten snel vermindering van de klachten door het dragen van de juiste brilsterkte en het bijkomend gebruik van de oogdruppels.

Indien de oorzaak van psychische aard is, zal dit moet worden behandeld.

Meer weten?

- [Brilafwijkingen](#)

Met vragen of een verzoek om meer informatie kunt u bij uw behandelend orthoptist terecht.